WATERERFGOED VLAANDEREN
een zee van tradities

PERSMEDEDELING

16 januari 2013

Congoboot Charlesville kan terugkeren naar Antwerpen

De koepelorganisatie Watererfgoed Vlaanderen ijvert al jaren voor de redding van de Congoboot Charlesville. Dit historisch unieke schip werd tot voor kort geëxploiteerd als jeugdherberg in Rostock. Bij gebrek aan belangstelling in België werd het schip verkocht om te worden verschroot. Dankzij intensieve inspanningen is een concrete mogelijkheid gecreëerd om het schip kosteloos terug te halen naar Antwerpen. Deze unieke en laatste kans mag niet worden gemist.

1. De Charlesville, een absoluut internationaal topstuk

De Charlesville (nu 'Georg Büchner' genoemd) is een historische Congoboot, in 1954 gebouwd bij Cockerill te Hoboken, geëxploiteerd tussen Antwerpen en Matadi door de roemrijke Compagnie Maritime Belge. Later kwam het schip in Rostock terecht waar het werd gebruikt als opleidingsschip en jeugdherberg.

Het schip is een uniek topstuk van ons Belgisch, Vlaams en Antwerps erfgoed: laatste historische zeeschip gebouwd in Antwerpen, laatste Congoboot, laatste historische zeeschip van de Compagnie Maritime Belge, getuige van het koloniaal verleden van België, getuige van het Antwerpse havenverleden, levende herinnering voor zeelieden, passagiers en hun families. Daarenboven overstijgt het kaliber van dit schip in ruime mate de bestaande vloot van veel kleinere, tot dusver door Vlaanderen beschermde vaartuigen. Ten slotte vertoont het schip een bijzondere esthetiek en kan het een prachtige aanvulling zijn voor het waterfront. Momenteel beschikt Antwerpen over geen enkel historisch zeeschip, een duidelijk gemis en een contrast met andere wereldhavens.

2. Voorbije acties

De voorbije jaren heeft Watererfgoed Vlaanderen voor de bedreigde Charlesville talloze malen aandacht gevraagd (webpagina, nieuwsbrieven, verkiezingsmanifest, beleidsnota's, tentoonstelling, talrijke persoonlijke gesprekken met kandidaat-investeerders, enz.). In ons Lokaal Watererfgoedmanifest 2012, dat vóór de voorbije gemeente- en provincieraadsverkiezingen werd toegestuurd aan alle lokale mandatarissen, is de uitvoering van een haalbaarheidsstudie voor de repatriëring van de Charlesville nog als prioriteit voor het Antwerpse watererfgoedbeleid benadrukt.

Ook nadat het schip blijkens mediaberichten was verkocht voor verschroting heeft Watererfgoed Vlaanderen talloze pogingen ondernomen om nog een redding en repatriëring naar België mogelijk te maken. Op 3 januari 2013 bezochten we het schip in Rostock, samen met enkele andere erfgoedorganisaties en -deskundigen. Watererfgoed Vlaanderen heeft onafgebroken maar discreet getracht in te breken in het verkoopcontract en Belgische publieke en private investeerders aan te moedigen. Watererfgoed Vlaanderen kon de Litouwse koper identificeren en benaderen, en verrichte een juridisch onderzoek naar het statuut van het schip, dat in Rostock nog steeds een beschermd monument is, waarvan de verplaatsing en afbraak strafbaar is met boetes tot 1.500.000 EUR. Aangezien desondanks volop voorbereidingen werden getroffen om het schip uit Rostock weg te slepen hebben we alle bij het verschrotingsproject betrokken partijen en alle bevoegde overheden op 15 januari 2013 formeel en met de grootste aandrang in gebreke gesteld het schip niet te laten vertrekken, de geplande verschroting te verhinderen en alsnog een Belgisch behoudsproject mogelijk te maken.

3. Mogelijkheid tot kosteloze overdracht aan een Belgische behoudsorganisatie

Ingevolge onze formele ingebrekestellingen hebben de bevoegde cultuur- en monumentenzorgautoriteiten ons vrijwel onmiddellijk laten weten:
(1) dat de verkoop aan de sloopfirma geen doorgang zal vinden en dat het schip Rostock niet zal verlaten;
(2) dat het schip voor 1,00 EUR zal worden afgestaan aan een Belgische overnemer die zich engageert om het schip behoorlijk te onderhouden en te restaureren.

Uiterlijk op woensdag 23 januari 2013 moet de bevoegde Duitse overheid worden geïnformeerd of dergelijke overname vanuit België mogelijk is.

4. Nieuwe functie voor de Charlesville

Eerder heeft Watererfgoed Vlaanderen geopperd dat de Charlesville interessante functies kan vervullen als hotelschip, restaurantschip, museumschip, congres- en evenementenfaciliteit, enz. Watererfgoed Vlaanderen meent dat de Charlesville vooral zou moeten kunnen fungeren als internationale *eyecatcher* voor een scheepvaart- en havenmuseum rond het Droogdokkeneiland. De Charlesville kan een topattractie worden samen met o.m. de Doelse Kogge, de New Belgica, de vaste en drijvende havenkranen en de Emmerbaggermolen B4.

5. Verdere stappen

Watererfgoed Vlaanderen bezorgt heden een dossier aan de betrokken publieke overheden en aan kandidaat-investeerders en sponsors waarmee de voorbije maanden, weken en dagen discrete contacten werden onderhouden. Watererfgoed Vlaanderen heeft deze publieke en private partijen uitgenodigd voor een overleg, zodat op 23 januari aan de Duitse overheden kan worden bevestigd dat het schip inderdaad naar Antwerpen kan terugkeren en daar zal behouden worden.

Ondertussen zal Watererfgoed Vlaanderen de publieke campagne om het schip te redden samen met de andere erfgoedorganisaties verder opdrijven.

In het licht van deze onverwacht gunstige evolutie en in het bijzonder de kosteloze afstand bestaat aan Belgische, Vlaamse en Antwerpse zijde geen enkel excuus meer om dit absolute topstuk te redden, te beschermen, in ere te herstellen en te valoriseren als Belgische, Vlaamse en Antwerpse topattractie.

Watererfgoed Vlaanderen *verenigt en verdedigt al het nat en droog watererfgoed in Vlaanderen (meer dan 100 organisaties actief rond historische schepen, scheepvaart- en havenmusea, watermonumenten, watertradities, -kunst en -cultuur, toeristische en commerciële dienstverleners i.v.m. watererfgoed, experten, onderzoekers en liefhebbers). De koepel ijvert voor het behoud en de valorisatie van alle watererfgoed in Vlaanderen, voor de versterking van het waterbewustzijn van de Vlaming en voor de internationale uitstraling van Vlaanderen als baken van scheepvaart- en havencultuur.*

vzw Watererfgoed Vlaanderen, Emiel Banningstraat 25, 2000 Antwerpen, www.watererfgoed.be, secr@watererfgoed.be, +32 3 216 92 26